

УДК 338.48

Дмитро Петришин
викладач кафедри економіки та менеджменту
Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського

ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПОКАЗНИКІВ ДЛЯ ОЦІНЮВАННЯ ПОТЕНЦІАЛУ РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ

Пріоритетним завданням дослідження є формування елементів оцінки потенціалу екологічного туризму за фактором «масштаб» для реалізації специфічних принципів, які повинні враховуватися під час розроблення державної цільової програми сталого розвитку нашої країни.

Отже, для оцінки потенціалу екологічного туризму виникає необхідність в визначенні туристичних ресурсів, які найбільшим чином впливають на розвиток.

На думку вченого І. Смаль [1], у структурі туристичних ресурсів виділяють кілька складових, які, у свою чергу, розділяються на ряд компонентів, що мають свою будову: природну; соціально-культурну або суспільну; технологічну; подієву.

Також є метод американського вченого Т. Сааті сутність якого полягає в тому, що передбачається попарне порівняння обраних альтернатив з метою виявлення найпривабливішу із них. Він містить в собі наступні етапи:

- декомпонізація проблеми;
- побудування ієрархічної структури моделі проблеми;
- експертне оцінювання переваг; побудування локальних пріоритетів;
- оцінка узгодженості суджень; синтез локальних переваг;
- висновки та пропозиції для прийнятих рішень [2, с. 289].

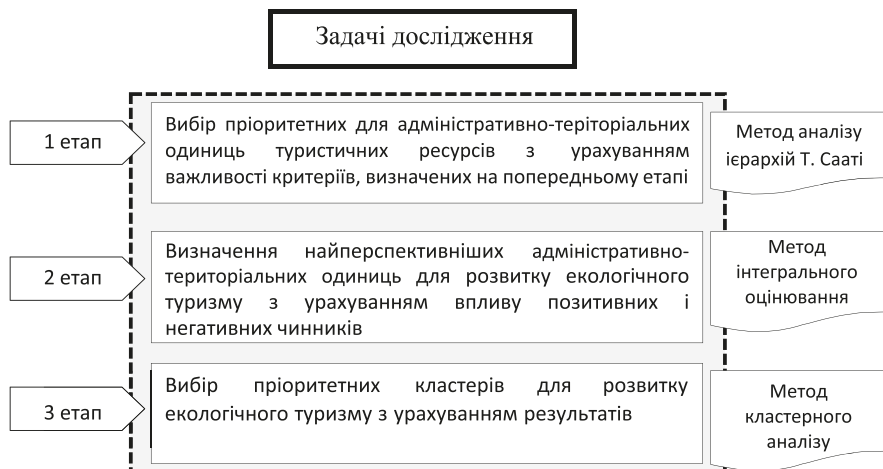

Рис. 1. Етапи оцінювання потенціалу розвитку екологічного туризму адміністративно-територіальних одиниць України

Відміна представленого методу від звичайного бального оцінювання полягає в тому, що експерту пропонується віддавати перевагу кожен раз, коли він оцінює дві альтернативи, а не із загального переліку.

Під час оцінки, експерт виставляє свої бали у анкету за спеціальною шкалою (табл. 1).

Таблиця 1

Шкала оцінки альтернатив методом експертного оцінювання Т. Сааті [2, с. 290]

Ступінь переваги одного об'єкту над іншим	Міра важливості (значимості) переваги
Однакова важливість (значимість). Немає переваг	1
Слаба перевага за важливістю (значимістю). Слаба перевага	3
Істотна або сильна перевага за важливістю (значимістю). Сильна перевага	5
Дуже сильна перевага за важливістю (значимістю). Дуже сильна перевага	7
Абсолютна перевага	9
Проміжна оцінка міри переваги між сусідніми значеннями	2, 4, 6, 8

Таким чином, дослідження має виявити думку фахівців стосовно того, які туристичні ресурси є важливішими під час оцінки потенціалу розвитку екологічного туризму.

Проведений аналіз дає змогу зробити висновок, що з урахуванням дотримання принципів, для подальшої оцінки потенціалу розвитку екологічного туризму за допомогою інтегрального показника доцільно використовувати ті туристичні ресурси, які займають найбільшу долю серед інших.

Такий аналіз дозволить надати детальну характеристику територіально-адміністративних одиниць України, що дасть змогу провести об'єктивну оцінку потенціалу.

Список використаних джерел

1. Смаль І.В. Туристичні ресурси світу / Смаль І.В. – Ніжин : Видавництво Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, 2010. – 336 с.
2. Лямец В.І. Системний аналіз. Вступний курс / Лямец В.І., Тевяшев А.Д. – 2-е вид., перероб. та допов. – Харків : ХНУРЕ, 2004. – 448 с.